

Tilsynserklæring for skoleåret 2024/2025 for Randers Friskole & Børnehus:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 731027	Skolens navn: Randers Friskole & Børnehus
----------------------	--

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Anna Marie Hald

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
02-09-2024	9.a.	Naturfag	Naturfag	Anna Marie Hald
02-09-2024	5. klasse	Håndværk & Design	Praktiske/musiske fag	Anna Marie Hald
02-09-2024	7.A	Historie	Humanistiske fag	Anna Marie Hald
02-09-2024	6 klasse	Dansk	Humanistiske fag	Anna Marie Hald
02-09-2024	8.A	Idræt	Praktiske/musiske fag	Anna Marie Hald
02-09-2024	4. A	Musik	Praktiske/musiske fag	Anna Marie Hald
02-09-2024	Mellemtrinnet	Morgensamling	Humanistiske fag	Anna Marie Hald
01-04-2025	2.A	Dansk	Humanistiske fag	Anna Marie Hald
01-04-2025	9.A	Samfundsfag	Humanistiske fag	Anna Marie Hald
01-04-2025	0.Klasse	Dansk	Humanistiske fag	Anna Marie Hald
01-04-2025	Mellemtrinnet	Morgensamling	Humanistiske fag	Anna Marie Hald

01-04-2025	3.A	Matematik	Naturfag	Anna Marie Hald
01-04-2025	4.A	billedkunst	Praktiske/musiske fag	Anna Marie Hald
01-04-2025	5.a	Tysk	Humanistiske fag	Anna Marie Hald
01-04-2025	4. klasse	N/T	Naturfag	Anna Marie Hald

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Årets første tilsynsbesøg fandt sted kort efter skolestart, nærmere bestemt den 2. september – en skolestart med en ny leder ved roret. Jeg mødte derfor op med en naturlig nysgerrighed: Var skolen kommet godt i gang? Og var der noget, der havde ændret sig ved første øjekast?

Allerede ved ankomsten stod det klart, at skolen fremstod lige så ordentlig, velholdt og indbydende, som den altid har gjort. Krukkerne var smukt pyntet med efterårsblomster, og overalt summede det af glade børn og engagerede lærere i aktivitet.

Det tog ikke lang tid i samtale med skolens nye leder, før jeg blev overbevist om, at selvom det uden tvivl er en stor opgave at følge efter Kirstine, så har skolen formået at finde en værdig efterfølger. Det høje niveau af ordentlighed – som kendetegner Randers Friskole & Børnehus på mange planer – er tydeligt blevet bevaret.

Jeg er bevidst om, at det for nogle kan virke overfladisk, når jeg ofte fremhæver skolens ydre rammer. Men jeg er ikke i tvivl om, at netop de fysiske omgivelser har stor signalværdi – både for børn og voksne. De vidner om, at her passer vi på tingene, og her værnes der om værdierne. Både på det materielle og det menneskelige plan.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

I alle fag undervises der på fejlfrit dansk. I sprogtimerne tilstræbes det at tale på det sprog, der undervises i.

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Under mit første tilsynsbesøg deltog jeg både i danskundervisningen på 6. årgang og i historieundervisningen i 7. klasse.

I 6. klasse arbejdede eleverne med novellen Venus af Bent Haller fra dansksystemet Fandango – en fortælling om overfladiskhed, udseende og selvværd. Pigen Lise, kaldet Venus, bliver beskrevet som så grim, at alle taler om det. Til sidst drukner hun sig, og mange år senere finder en fisker hende forvandlet til en musling med en smuk perle indeni – et stærkt billede på indre værdi.

Det var tydeligt, at eleverne kunne spejle sig i temaet om udseende og usikkerhed – noget, som fylder meget i deres hverdag, særligt i mødet med sociale medier og de mange visuelle idealer, de konfronteres med. Eleverne havde efterfølgende en god, reflekteret dialog om tekstens indhold. De var både tekstnære i deres analyse og formåede samtidig at løfte perspektivet, så de kunne drage paralleller til egne erfaringer og værdier.

Efterfølgende blev der arbejdet legende med novellens svære ord og begreber – blandt andet gennem en øvelse inspireret af "Sænk slagskibe", hvilket bidrog til at styrke både begrebsforståelse og engagement.

Undervisningen var velstruktureret med tydelige mål på tavlen:

Faglige mål: Arbejde med personkarakteristik.

Fælles mål: Være aktive mundtligt, støtte hinanden og samarbejde godt.

I historieundervisningen i 7. klasse arbejdede eleverne med "Ugens person", som i denne uge var Abraham Lincoln. En elev havde forberedt et kort oplæg om ham, som hun fremlagde med hjælp fra en PowerPoint. Hun havde fundet et billede af en mønt med Lincolns portræt og lavet en faktaboks med centrale oplysninger. Selvom hun var tydeligt genert og usikker, gennemførte hun oplægget – en tydelig sejr for hende personligt, og et eksempel på, hvordan der gives plads til udvikling og mod i undervisningen.

Senere i timen blev eleverne introduceret til et "kursus" i at søge på nettet, hvor de gennem Gyldendals fagportal blev præsenteret for fem gode råd til at finde og vurdere information online. Det er mere aktuelt end nogensinde

at lære eleverne at være kritiske og undersøgende – at overveje, hvem afsenderen er, og om der gemmer sig en skjult dagsorden bag informationen, hvilket ofte er tilfældet i den digitale verden i dag.

Samlet set står undervisningen inden for det humanistiske fagområde på Randers Friskole & Børnehus fuldt ud mål med det, der kræves i folkeskolen. Jeg oplevede fagligt veltilrettelagte forløb med fokus på både indhold, metode og elevernes aktive deltagelse. Lærerne formår at skabe rum for faglig fordybelse, personlig udvikling og refleksion – samtidig med, at der arbejdes bevidst med færdigheder, der rækker ud over det rent faglige, såsom kritisk tænkning og digital dannelse. Det humanistiske perspektiv – forståelsen af sig selv og andre – er tydeligt til stede og giver undervisningen dybde og relevans i børnenes liv.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Jeg deltager ofte i naturfagsundervisningen i udskolingen, når jeg besøger Randers Friskole & Børnehus. Under mit første tilsynsbesøg var jeg således med i både 8. og 9. klasse.

I 9. klasse arbejdede eleverne med et tværfagligt tema om plast og mikroplast. Forløbet lagde ud med at give eleverne en grundlæggende forståelse for, hvad plast egentlig er – hvor det kommer fra, hvad det bruges til, hvilke muligheder der findes for genanvendelse, og hvilken skade det kan forvolde, hvis det ender i naturen.

Temaet mundede ud i projektarbejde under overskriften "Udledning af stoffer". I den forbindelse skulle eleverne i de følgende dage besøge Udbyhøj lystbådehavn. Her skulle de iført våddragter dykke i fjorden for at indsamle organismer, som de efterfølgende kunne dissekere og analysere i undervisningen.

Det er tydeligt, at undervisningen i naturfag arbejder med virkelighedsnære problemstillinger og praktisk undersøgelsesarbejde, som aktiverer elevernes nysgerrighed og giver dem mulighed for at lære gennem egne erfaringer. Der er fokus på både det teoretiske og det eksperimenterende, og eleverne får mulighed for at arbejde med naturfaglig viden i en samfundsmæssig og miljømæssig kontekst.

Undervisningen inden for det naturfaglige fagområde på Randers Friskole & Børnehus lever fuldt op til de krav, der stilles i folkeskolen. Den er varieret, engagerende og aktuelt forankret i virkeligheden. Eleverne udfordres både fagligt og praktisk og opnår viden, der kan omsættes til en konkret forståelse af verden omkring dem – og ikke mindst af deres rolle som aktive og bevidste samfundsborgere.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriale faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Jeg har deltaget i flere musiktimer og billedkunsttimer på Randers Friskole & Børnehus, og det er tydeligt, at der altid er stor aktivitet – på den gode måde. Alle elever er engagerede og i gang med noget. Det er tydeligt, at lærerne har fokus på at skabe en dynamisk undervisning, hvor flere projekter kører sideløbende. På den måde undgår eleverne at sidde stille og vente, hvis de går i stå med et stort projekt, og hjælpen ikke lige er tilgængelig.

Under mit første besøg arbejdede 5. klasse med at lave kæpheste. For nogle af eleverne var det en stor passion, da flere går til kæphest og deltager i stævner. Kæphestene havde form som forskellige dyr – tyr, løve, fisk med mere – og blev fremstillet to og to. De skulle bruges til skolens årlige høstmarked, hvor der skulle afholdes kæphesteræs. Det var tydeligt, at eleverne var dybt engagerede og i flow med projektet. Jeg vurderer, det er en rigtig god idé, at lærerne bringer elevernes interesser og passioner ind i undervisningen.

Ved mit andet besøg deltog jeg i en 4. classes billedkunsttime med et mere teoretisk fokus. Her blev kunstneren Damien Hirst præsenteret, og eleverne så billeder af hans værker. Temaer som "Hvad giver kunst værdi?" og "Hvad er kunst overhovedet?" blev vendt, og klassen var aktivt lyttende og deltog engageret i samtalen.

I musiktimerne oplever jeg ofte spændende sange og øvelser på programmet. Gamle kendinge som "Jutlandia" hitter stadig, når eleverne selv får lov at vælge sange, der skal synges og spilles – noget der tydeligvis skaber stor glæde og engagement.

Undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde på Randers Friskole & Børnehus lever fuldt ud op til de forventninger, der stilles i folkeskolen. Der er en god balance mellem praktisk arbejde, kreativitet og teoretisk forståelse, og lærerne formår at skabe rammer, hvor eleverne trives, er aktive og udfolder sig i deres egne tempo og retninger.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Jeg har gennemgået årsplanerne og kan konstatere, at eleverne præsenteres for alle de relevante stofområder, som de skal igennem i danskfaget. Når jeg besøger klasserne, møder jeg velforberedte lærere og aktive elever, der

arbejder engageret med faget.

Der bliver lagt særlig vægt på læsning, som er en vigtig kilde til information og et godt fundament for læring på tværs af fagene. Skolen er dygtig til at identificere elever, der har behov for særlige hjælperedskaber, så alle får maksimalt udbytte af undervisningen.

Selvom sidste års gennemsnitligt standpunkt ligger en smule under landsgennemsnittet, er jeg ikke i tvivl om, at elevernes standpunkt i dansk står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Fra skolestart arbejdes der med en legende tilgang til matematik, hvor eleverne gradvist lærer at mestre fagsprog og fagbegreber i trygge rammer. Allerede i 3. klasse introduceres eleverne til Excel, hvilket understøtter deres digitale kompetencer og giver dem redskaber til at arbejde undersøgende med matematikken.

Matematikmaterialet er designet til at fremme en nysgerrig og undersøgende tilgang til faget, hvor eleverne opfordres til at eksperimentere, løse problemer og anvende matematiske metoder i praksis.

På baggrund af mit tilsyn vurderer jeg, at elevernes standpunkt i matematik står mål med de forventninger og krav, der almindeligvis stilles i folkeskolen.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Eleverne på skolen ligger ofte højt karaktermæssigt i engelsk sammenlignet med resten af kommunen og landet. Allerede i de små klasser opmuntres de til aktivt at arbejde med sproget gennem sang, remser og legende aktiviteter, som skaber en god sproglig ballast.

I de ældre klasser arbejder eleverne med mange spændende emner, som ofte skal bearbejdes skriftligt og fremlægges for klassen. Denne variation i arbejdsformer bidrager til, at eleverne udvikler både deres skriftlige og mundtlige færdigheder.

På baggrund af mine observationer vurderer jeg, at elevernes standpunkt i engelsk står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

Når faget udtrækkes.

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Jeg har oplevet mange spændende undervisningstimer på skolen, hvor nutidige materialer og varierede undervisningsformer i høj grad præger hverdagen. Der arbejdes blandt andet med emnekasser, materialer fra CFU samt faglige oplæg leveret af kompetente og velforberedte lærere.

Skolens udearealer bliver ofte inddraget i undervisningen, hvilket giver gode muligheder for at integrere bevægelse i fagene og dermed skabe en mere varieret og dynamisk læringsoplevelse for eleverne.

Ud fra en helhedsvurdering mener jeg, at skolens samlede undervisningstilbud klart står mål med de krav og forventninger, der almindeligvis stilles i folkeskolen.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

På skolens hjemmeside præsenteres værdigrundlaget med metaforen om et frugttræ, hvor rodnettet, stammen og grenene tilsammen udgør træets livsbetingelser og vitalitet. Det er tydeligt, at skolen lægger stor vægt på at give eleverne et solidt og trygt fundament – et stærkt rodnet – som de kan vokse ud fra og stå fast på.

Allerede fra de yngste klasser lærer eleverne, at de er en del af flere fællesskaber. I klassen vægtes respekt og ordnede forhold højt, hvilket afspejles i de klasseregler, som hænger synligt i alle klasser. Samtidig er eleverne en del af skolens større fællesskab, hvor de deltager i aktiviteter på tværs af klasser og årgange. Et godt eksempel herpå er den daglige morgensamling i de forskellige afdelinger, som styrker samhørighed og fællesskabsfølelsen.

Ud fra mine observationer og samtaler vurderer jeg, at skolen efterlever sit formål og aktivt forbereder eleverne til at leve i det danske samfund med dets værdier om frihed, folkestyre og ansvar.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

På skolens hjemmeside understreges det, at skolens værdigrundlag bygger på demokratiske traditioner og dansk kultur som en naturlig ramme for skolens handlinger og holdninger. I en tid præget af forandring og kompleksitet er det ifølge skolen vigtigt at fastholde det enkelte menneskes autenticitet og ægthed.

Randers Friskole & Børnehus arbejder målrettet med at forberede eleverne på både nutiden og fremtiden ved at udvikle livsduelige unge mennesker, der lærer at indgå aktivt i samfundet – både lokalt og globalt. Dette sker blandt andet gennem konkrete aktiviteter som ture til plejehjemmet, indsamling til julehjælp og ikke mindst skolens elevråd samt Grønt Råd, som årligt sætter fokus på natur, miljø og klima.

Skolen formår på forbilledlig vis at sende veludrustede og flyvefærdige elever videre i uddannelsessystemet. Faktisk fortsætter hele 93,5 % af skolens elever direkte efter 9. klasse på en ungdomsuddannelse – et markant højere tal end gennemsnittet i Randers Kommune, hvor kun 76,6 % tager dette skridt.

Ud fra dette kan jeg konkludere, at skolen i høj grad styrker og udvikler elevernes demokratiske dannelse.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

På skolen møder eleverne lærere, der fungerer som gode rollemodeller ved at vise gensidig respekt og inddrage eleverne aktivt, når det er muligt – både i forhold til undervisningens indhold, indretning af lokaler og valg af udflugtsmål. Denne inddragelse styrker elevernes følelse af medbestemmelse og ansvar.

Desuden er FN's verdensmål en integreret del af pensum på flere årgange, hvor eleverne arbejder med emner, der berører grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Det sikrer, at eleverne ikke blot får teoretisk viden, men også en bevidsthed om globale udfordringer og værdier, der understøtter respekt for menneskers rettigheder.

På baggrund af mine observationer vurderer jeg, at skolen aktivt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for de grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

Det har jeg ikke oplevet. Der kan være situationer, hvor det er hensigtsmæssigt, og så er jeg sikker på, at skolen sagtens kan navigere i det.

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Der gøres ikke forskel på piger og drenge. De mandlige og de kvindelige lærere har også præcis samme rettigheder.

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

Skolen har ud over et meget aktivt elevråd også et Grønt Råd.
Skolens elevråd starter fra 5. klasse. Jeg foreslår, at de yngste elever også bliver inviteret med, og på den måde oplæres i arbejdet omkring et elevråd.

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Lærerne er bekendte med de gældende regler. Der er nogle meget tydelige retningslinjer, som alle skolens ansatte

kender. Ud over en meget informativ gennemgang på hjemmesiden, så har skolen nogle faste rutiner, som gør, at de hurtigt spotter de børn, der er i mistrivsel. De handler også på det!

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

De ansatte er bekendt med reglerne og ved at den skærpede indberetningspligt er personlig. I mange af klassens timer er de 2 voksne, så der er også gode muligheder for at spotte børn, der måtte være i mistrivsel.

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

21.1 Oplys navn og adresse og beløb i kr. eksklusive moms i forbindelse med donatorer, der har givet en eller flere donationer, der tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms. Donationerne kan være givet som kontantbeløb, varer, tjenesteydelser mv.

Navn	Adresse	Beløb i kroner
------	---------	----------------

21.2 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusive moms.

15000,00 kr.

22. Tilsynets sammenfatning

Efter mine to årlige tilsynsbesøg på Randers Friskole & Børnehus kan jeg med glæde konstatere, at skolen både fagligt og dannelsesmæssigt lever op til de forventninger, man med rette kan have til en moderne friskole. Det er tydeligt, at der er fokus på både elevernes faglige udvikling og deres personlige dannelse.

Jeg vil særligt fremhæve, at den nye skoleleder, Jens-Henrik, med stor succes har formået at videreføre det høje niveau, som skolen havde, inden han overtog posten. Det er en styrke for både elever, medarbejdere og forældre,

at kontinuiteten fastholdes samtidig med, at der er plads til fornyelse.

Fagligt møder jeg velstrukturerede undervisningsforløb, engagerede og kompetente lærere samt elever, der arbejder aktivt og målrettet med fagene. Elevernes standpunkt i fag som dansk, matematik og engelsk står klart mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Skolen lægger også vægt på, at eleverne udvikler evnen til at være nysgerrige og undersøgende – for eksempel gennem undervisning i informationssøgning og kildekritik – hvilket er afgørende kompetencer i en stadig mere kompleks og informationsrig verden.

På det dannelsesmæssige plan oplever jeg en skole, der vægter værdier som respekt, ansvarlighed og demokrati højt. Eleverne oplever fællesskab, medbestemmelse og engagement, og skolens aktiviteter rækker aktivt ud i samfundet omkring dem.

Jeg glæder mig også over, at skolen er i vækst og udvider sine faciliteter. Det kommende nybyggeri bliver smukke rammer, hvor læring og dannelse med garanti vil sætte sig positivt i væggene og skabe endnu bedre muligheder for elever og medarbejdere.

Personligt sætter jeg stor pris på den varme og omsorg, som gennemsyrrer hele skoledagen – en skole hvor både børn og voksne føler sig set og værdsat. Denne kombination af faglig kvalitet og stærkt dannelsesfokus gør Randers Friskole & Børnehus til et sted, hvor eleverne kan vokse og blive livsduelige unge mennesker.

Jeg ser derfor frem til at følge skolens fortsatte udvikling og bidrage til, at Randers Friskole fortsat er et trygt og inspirerende læringsmiljø for alle.